

Преглед на международната среда към м. юли 2025 г.

През м. юни 2025 г. курсът на акциите на европейските пазари бе с различна динамика след ескалация на напрежението в Близкия Изток, където Израел започна безпрецедентна мащабна военна операция срещу Иран. Националистическият кандидат, подкрепен от Доналд Тръмп, спечели президентските избори в Полша. Годишният темп на инфлация в Турция забави ръста си до 35.1% през м. юни 2025 г. спрямо 35.4% през м. май.

Еврозона

Ръстът на брутният вътрешен продукт (БВП) в еврозоната нарасна до 1.5% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо 1.2% през предходното.

Годишната инфлация в еврозоната се повиши минимално до 2% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец, с основни компоненти - индексът на услугите, следван от този на храната, алкохола и тютюна.

Сезонно коригираната безработица в еврозоната през м. май 2025 г. нарасна минимално до 6.3% спрямо м. април. За същия период, по данни на Евростат, безработните са 10.8 млн. души, което е с 54 хил. души повече спрямо м. април 2025 г.

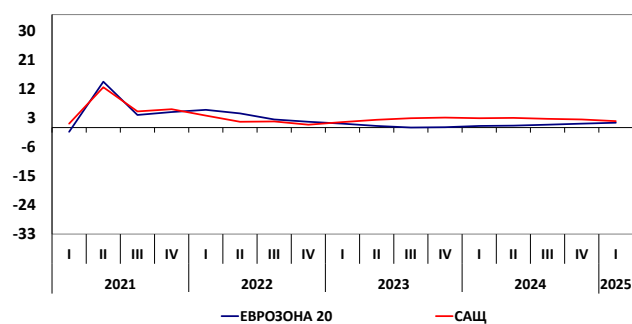
САЩ

Ръстът на БВП намалѐ до 2% през първо тримесечие на 2025 г. от 2.5% през предходното.

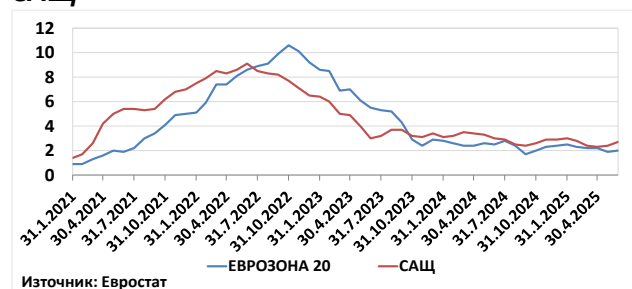
Индексът на потребителските цени нарасна до 2.7% през м. юни 2025 г. спрямо 2.4% през м. май, с водещи индекси на наемите, храната и др.

Равнището на безработицата се понижи минимално до 4.1% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец, при 7 млн. безработни.

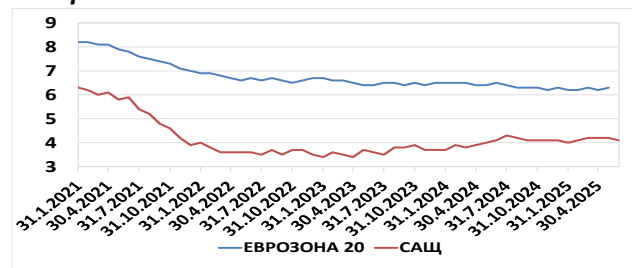
Графика 1. Реален БВП, % г/г; Еврозона(19), САЩ

Графика 2. Инфлация, % г/г; Еврозона (19), САЩ

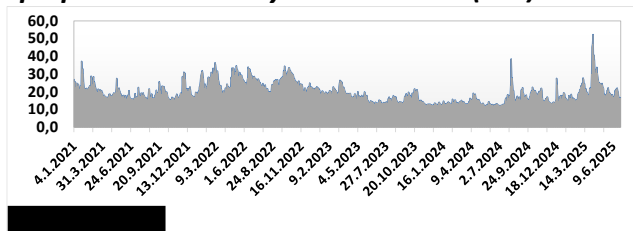

Графика 3. Безработица, %; Еврозона (19), САЩ

В края на м. юни 2025 г. Volatility Index Futures (VIX) - индекс, който показва пазарните очаквания за волатилността в близко бъдеще, се понижи с -8.9% спрямо предходния месец, до 16.7 пункта. От началото на годината индексът намаля с -6.7%.

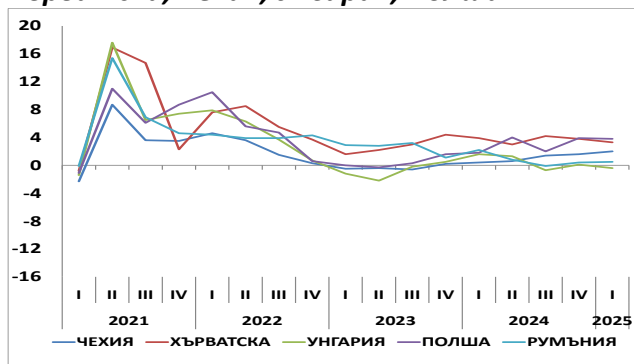
Графика 4. Volatility Index Futures (VIX) индекс

Централна и Източна Европа (ЦИЕ)

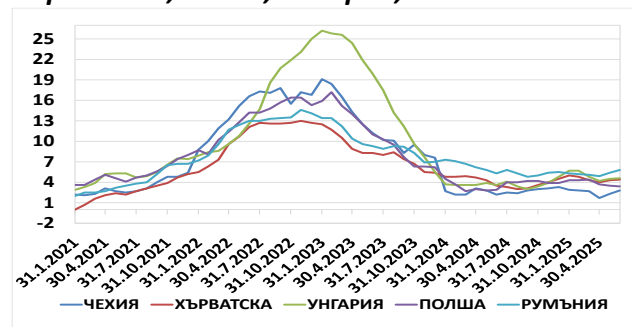
Анализирани са страните: Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария и Полша, чието развитие на икономиките е съпоставимо с българската икономика.

Графика 5. Реален БВП, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

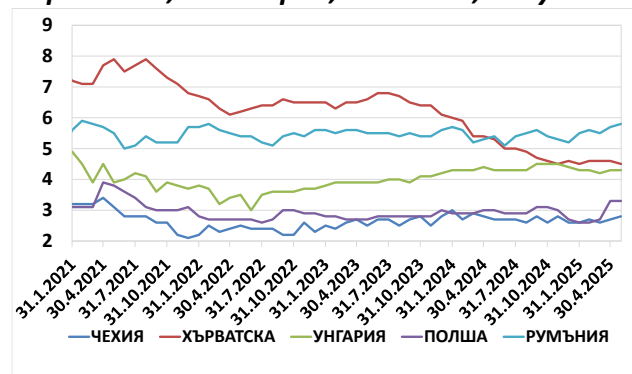

БВП на Чехия нарасна до 2% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо 1.6% през предходното. БВП на Хърватска се понижи до 3.3% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо 3.8% през четвърто тримесечие. Ръстът на БВП на Унгария се понижи до -0.4% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо 0.1% през четвърто тримесечие. БВП на Полша намаля минимално до 3.8% за същия период. Ръстът на БВП на Румъния нарасна слабо до 0.5% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо предходното.

Графика 6. Инфлация, % г/г; Румъния, Хърватска, Чехия, Унгария, Полша

Графика 7. Безработица, %; Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния

Чехия: Годишният темп на инфлацията се повиши до 2.8% през м. юни 2025 г. спрямо 2.3% през м. май. Сезонно коригираната безработица нарасна минимално до 2.8% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

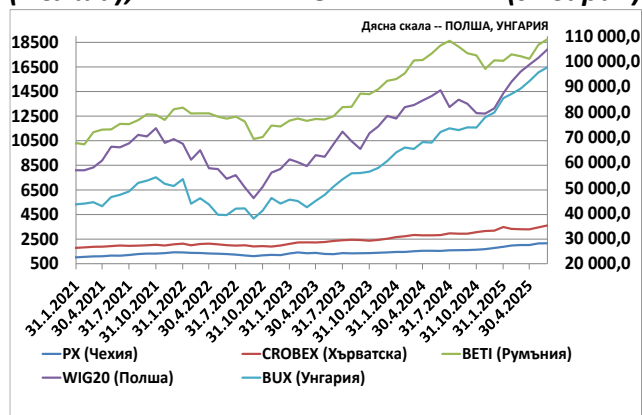
Хърватия: Годишният темп на инфлацията се увеличи слабо до 4.4% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица бе с минимален спад - до 4.5% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

Унгария: Годишният темп на инфлацията се увеличи слабо до 4.6% през м. юни 2025 г. спрямо м. май. Безработицата остана без промяна на 4.3% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

Полша: Годишният темп на инфлацията спадна минимално до 3.4% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица остана стабилна на 3.3% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

Румъния: Годишният темп на инфлацията се повиши до 5.8% през м. юни 2025 г. спрямо 5.4% през м. май. Сезонно коригираната безработица нарасна слабо до 5.8% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

Графика 8. Индекси – ЦИЕ, РХ (Прага), CROBEX (Хърватска), BETI (Румъния), WIG20 (Полша), BUX (Унгария)

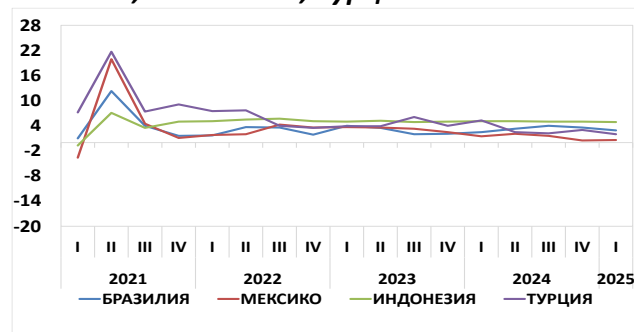
През м. юни 2025 г. чешкият индекс на акции РХ се повиши с 0.4% спрямо м. май 2025 г., а полският индекс WIG20 с 3.2%. Хърватският индекс CROBEX нарасна с 4.2%, а унгарският индекс BUX с 2.1% за същия период. Румънският индекс BETI се увеличи с 2.4% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец.

Други държави

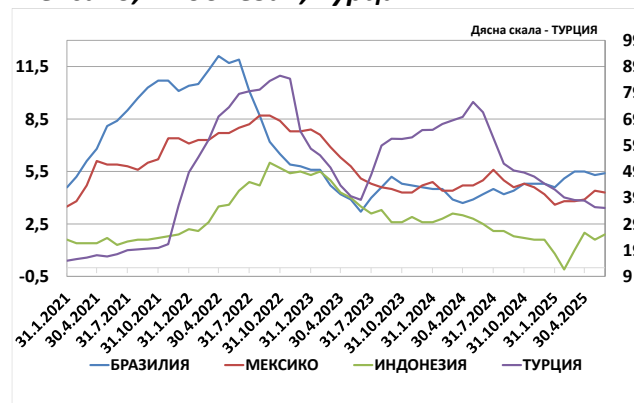
Анализирани са страните: Турция (поради съседното ѝ географско местоположение), Бразилия, Мексико, Индонезия (предвид наличието на експозиции в ценни книжа на поднадзорни на КФН лица).

Ръстът на БВП на Бразилия се забави до 2.9% през първо тримесечие на 2025 г. спрямо 3.6% през предходното. БВП на Турция спадна до 2% от 3% за същия период. През първо тримесечие на 2025 г. БВП на Мексико се ускори минимално до 0.6% спрямо предходното. Ръстът на БВП на Индонезия се понижи минимално до 4.9% за същия период.

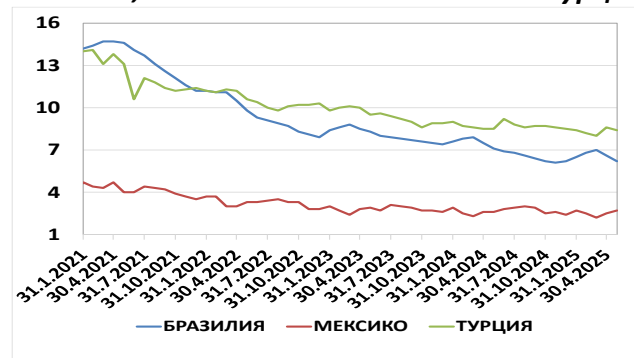
Графика 9. Реален БВП, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

Графика 10. Инфлация, % г/г; Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

Графика 11. Безработица, %; Бразилия, Мексико, Турция

Турция: Годишният темп на инфлацията намаля до 35.1% през м. юни 2025 г. от 35.4% през м. май. Сезонно коригираната безработица се понижи леко до 8.4% през м. май 2025 г. спрямо м. април.

Бразилия: Годишният темп на инфлацията се повиши слабо до 5.4% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец. Сезонно коригираната безработица спадна до 6.2% през м. май 2025 г. спрямо 6.6% през м. април.

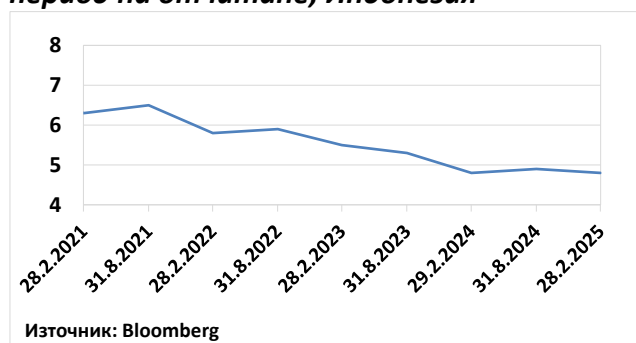
В средата на м. юни 2025 г. Бразилската централна банка повиши основния лихвен процент с 0.25 пр.п. до 15%.

Мексико: Годишният темп на инфлацията намаля минимално до 4.3% през м. юни 2025 г. спрямо м. май. Сезонно коригираната безработица се повиши леко до 2.7% през м. май 2025 г. спрямо предходния месец.

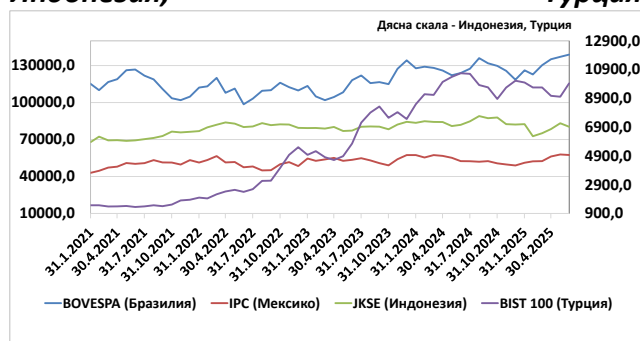
В края на м. юни 2025 г. Мексиканската централна банка понижи основния лихвен процент с -0.5 пр.п. до 8%.

Индонезия: През м. юни 2025 г. годишният темп на инфлацията нарасна до 1.9% спрямо 1.6% през м. май. Сезонно коригираната безработица намаля минимално до 4.8% през м. февруари 2025 г. спрямо м. август 2024 г.

Графика 11-1. Безработица, %, 6 месечен период на отчитане; Индонезия

Графика 12. Индекси - Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

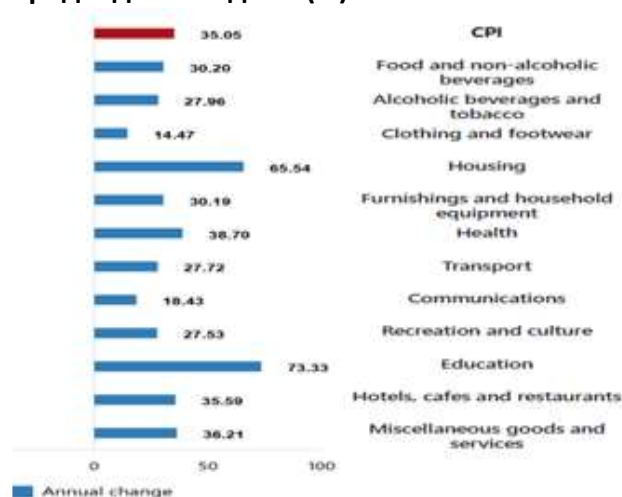

През м. юни 2025 г. бразилският индекс за акции Bovespa се повиши с 1.3% спрямо м. май, докато мексиканският индекс IPS намаля с -0.7%. Индонезийският индекс JKSE спадна с -3.5%. Турският BIST100 се повиши с 10.3% за същия период, като основна причина

са очакванията за понижение на основния лихвен процент.

Годишният темп на инфлация в Турция забави ръста си до 35.1% през м. юни 2025 г. спрямо 35.4% през м. май.

Инфлация на основни групи стоки в Турция - м. юни 2025 г., изменение спрямо предходната година (%)

Източник: Turkish statistical institute

През м. юни 2025 г. цените на храната и неалкохолните напитки забавиха ръста си до 30.2% спрямо 32.9% през м. май, докато ръстът при транспорта се ускори, до 27.7% от 24.6%.

Фактори с влияние на европейските финансови пазари

През м. юни 2025 г. курсът на акциите на европейските пазари бе с различна динамика след ескалация на напрежението в Близкия Изток.

В началото на м. юни 2025 ЕЦБ понижи основния лихвен процент с -0.25 пр.п. до 2.15%.

В началото на м. юни 2025 г. Руската централна банка понижи основния лихвен процент с -1 пр.п. до 20%.

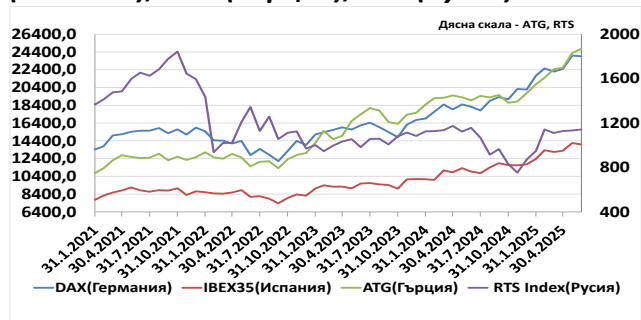
Президентски избори в Полша

Националистическият кандидат, подкрепен от Доналд Тръмп, спечели президентските избори в Полша, побеждавайки центристкия кмет на Варшава, което нанесе удар върху проевропейското правителство на страната. Карол Навроцки, спечели 50.9%, докато Рафал Тшасковски взе 49.1%. Изненадващата победа на Навроцки дава на неговата партия, опозиционната „Право и справедливост“, лост за възпрепятстване на програмата на премиера Доналд Туск и ще усложни усилията на премиера да направи Полша значим участник в ЕС. Това е и успех на движението MAGA на Тръмп, което се стреми, но не успя да наклони изборите в полза на националистически или крайнодесни кандидати в страни като Германия, Румъния, Канада и Австралия.

Финансови пазари

През м. юни 2025 г., германският индекс DAX30 се понижи с -0.4% спрямо предходния месец. Испанският индекс IBEX35 намаля с -1.1%, докато гръцкият ATG се увеличи с 2% за същия период. През м. юни 2025 г. руският борсов индекс Russia Trading System (RTS) се повиши с 0.8% спрямо предходния месец.

Графика 13. DAX 30 (Германия), IBEX-35 (Испания), ATG (Гърция), RTS (Русия)

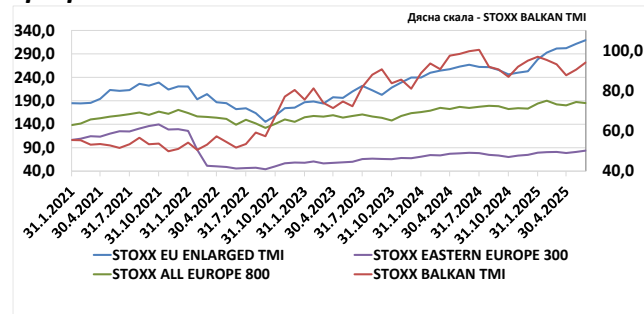

През м. юни 2025 г., повечето индекси на STOXX, проследяващи развитието на капиталовите пазари в Европа, бяха с различна динамика. Индексът STOXX EU Enlarged Total Market Index (TMI), отразяващ състоянието на капиталовите пазари само в страните-членки на ЕС (присъединени след 1.05.2004 г.), нарасна с 2.5% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец. Индексът STOXX

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Balkan TMI, който обхваща 95% от пазарната капитализация на емисиите акции в Източна Европа, се повиши с 3.9% за същия период. Индексът STOXX Eastern Europe 300, отразяващ динамиката в развиващите се държави в ЕС и Русия, се увеличи с 3.3% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец. Индексът STOXX All Europe 800, включващ най-големите компании в Източна и Западна Европа, намаля с -1.2% за същия период.

Графика 14. STOXX

Фактори с влияние на световните финансови пазари

В края на м. юни 2025 г., курсът на акциите на щатските пазари се повиши, вследствие успокояване на търговската реторика между САЩ и Китай. Негативно се отрази включването на САЩ в конфликта между Израел и Иран, и бомбардирането на ирански ядрени обекти, но до края на месеца напрежението се понижи, а инвеститорите се успокоиха.

Израел – Иран

Израел започна безпрецедентна мащабна военна операция с кодово име „Надигащ се лъв“ срещу Иран. Ударите бяха насочени срещу десетки цели, свързани с иранската ядрена програма и други военни обекти. Убити са началникът на Генералния щаб на иранските въоръжени сили, генералът Мохамад Багери и главнокомандващият на Ислямската революционна гвардия, Хосейн Салами.

Местоположения на израелските атаки в Иран

Източник: BBC

Израелският премиер Бенямин Нетаняху заяви, че: „операцията има за цел ликвидиране на иранската заплаха за оцеляването на Израел и е насочена към увреждане на ядрената инфраструктура на Иран, заводите за балистични ракети и военния му капацитет“. Потвърдени са израелски атаки срещу ирански ядрени съоръжения от всякакъв тип в Натанц, Хорамбад, Керманшах и Хамедан.

Местоположения на американските атаки в Иран

Източник: BBC

САЩ извършиха операция с кодово име „Среднощен чук“, която включваше 125 американски военни самолета и беше насочена към бомбардиране на три ядрени обекта: Фордо, Натанз и Исфахан. Основната цел бе подземното съоръжение за обогатяване на уран във Фордо.

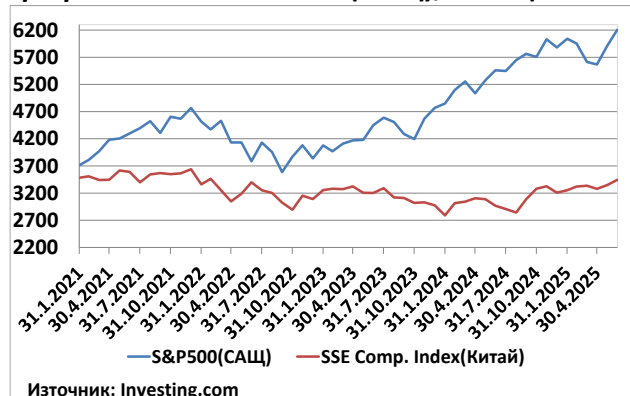
В отговор Иран изстреля десетки ракети срещу Израел и в близост до американската военна база в Катар.

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

Финансови пазари

Индексът Standard & Poor's (S&P) 500 нарасна с 5% през м. юни 2025 г. спрямо предходния месец, а китайският индекс на Шанхайската борса с 2.9% за същия период.

Графика 15. S&P 500 (САЩ), SSE (Китай)

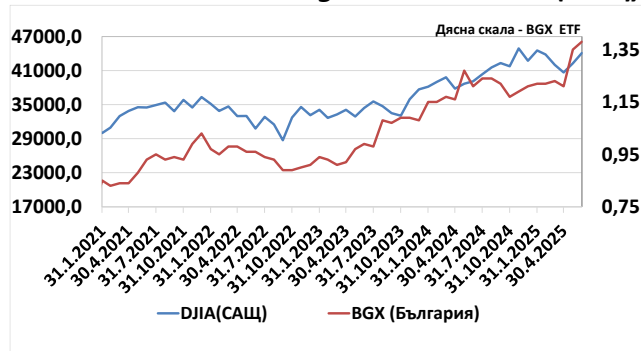
Борсово търгувани фондове

През м. юни 2025 г. курсът на акциите на азиатските пазари се повиши, следствие обявяването на предварителната търговска рамка между Пекин и Вашингтон. Споразумението ще позволи на Китай да започне да преглежда заявленията за износ на контролирани артикули, докато САЩ се ангажираха да облекчат редица ограничителни мерки. Въпреки този дипломатически напредък, вътрешните икономически условия остават под въпрос. Потребителските разходи продължават да се свиват, а секторът на недвижимите имоти остава под напрежение. Експортната активност и промишленото производство бяха с положителни данни, като индексът за покупки на мениджърите PMI показва умерено подобрение, което е сигнал за стабилизация в икономиката като цяло.

В края на м. юни 2024 г., Dow Jones Industrial Average (DJIA) се повиши с 4.3% спрямо предходния месец.

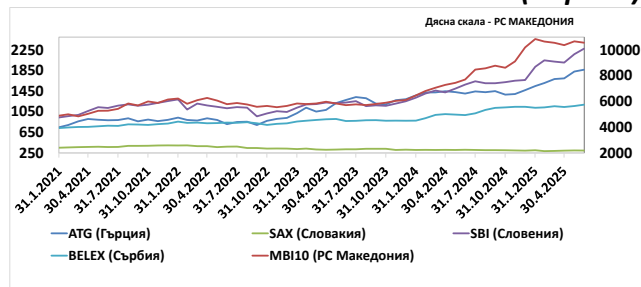
Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF (BGX) се увеличи до 1.38 лв.

Графика 16. BGX (България), Dow Jones Industrial Average (САЩ)

Управляваните от Expat Asset Management фондове следват представянето на няколко индекса чрез пълното физическо репликиране. В края на м. юни 2025 г. Expat Greece ASE UCITS ETF нарасна с 2% спрямо м. май. Expat Macedonia MBI10 UCITS ETF се понижи с -1% за същия период. През м. юни 2025 г. Expat Slovakia SAX UCITS ETF намаля с намаля -0.7% спрямо предходния месец. Expat Slovenia SBI UCITS ETF се увеличи с 5% за същия период. През м. юни 2025 г. Expat Serbia BELEX UCITS ETF нарасна с 2.3% спрямо предходния месец.

Графика 17. ATG (Гърция), MBI10 (РС Македония), SAX (Словакия), SBI (Словения), BELEX (Сърбия)

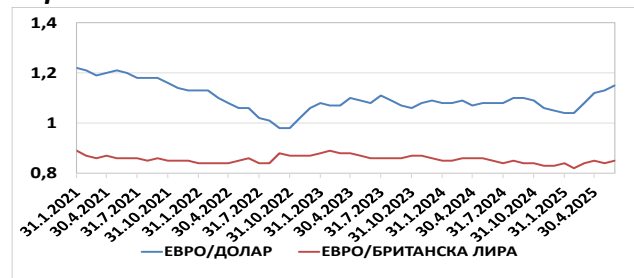
Деривати - базови активи

Валуты

През м. юни 2025 г. европейската валута се повиши спрямо щатския долар, въпреки понижението на лихвите от страна на ЕЦБ. В рамките на периода курсът евро/ щ. долар се движи в диапазона 1.137-1.178 щ. долара за евро, при средномесечна цена от 1.15 щ. долара за евро. За същия период британската лира (паунд) поевтиня минимално спрямо Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

еврото. Курсът евро/ паунд се движи в диапазона 0.841-0.858 при средномесечна цена от 0.85 паунда за евро.

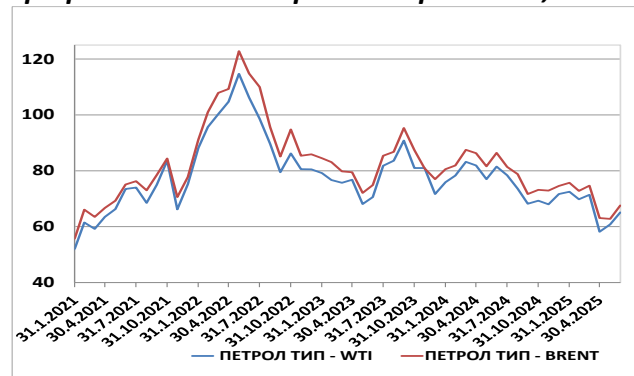
Графика 18. Евро/Долар; Евро/Британска лира

Суровини

През м. юни 2025 г. фючърсите на петрола бяха с разнопосочна динамика. В края на периода фючърсите на West Texas Intermediate (WTI) нараснаха до 65.1 щ. долара за барел, а фючърсите на Brent до 67.6 щ. долара за барел. Спрямо предходния месец, фючърсите на WTI се повишиха със 7.1%, а фючърсите на Brent със 7.6%. Въоръженият сблъсък между Израел и Иран, както и продължаващият конфликт в Газа повлияха за ръста на цената.

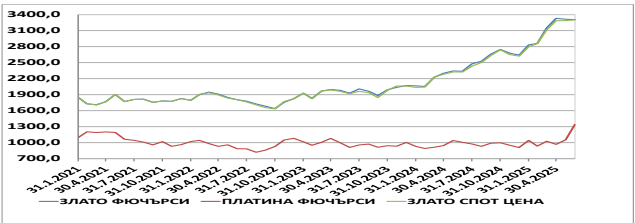
Графика 19. Фючърси петрол WTI, Brent

През м. юни 2025 г. фючърсната цена на златото намаля, като затвори на 3307.7 щ. долара за унция. Цената на златото се понижи с -0.2% спрямо предходния месец. Фючърсната цена на платината се повиши до 1343 щ. долара за унция, при ръст от 27.3% за същия период. Причините за това са намаляването на продукцията в Южна Африка, която е най-големият производител в

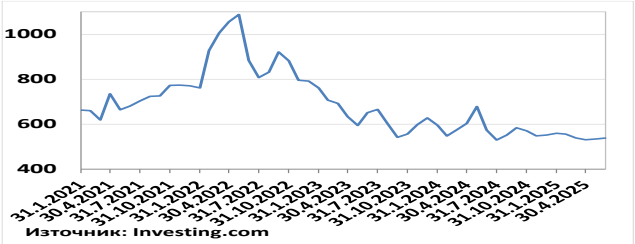
света, както и повишеното търсене от страна на Китай. Спот цената на златото се увеличи, като в края на м. юни 2025 г. затвори на ниво от 3303.7 щ. долара за унция. Спрямо предходния месец, повишението на цената на златото е с 0.4%.

Графика 20. Фючърсни злато, платина. Спот цена злато

През м. юни 2025 г., фючърсната цена на пшеницата нарасна с 0.8%, като затвори на 538.3 щ. долара за тон.

Графика 21. Пшеница фючърси

Кредитен рейтинг

Промяна по кредитния рейтинг на дадена страна отразява промяна в перспективата на агенцията за кредитен рейтинг Moody's за същата.

СТРАНА	КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ	КОМЕНТАР
Унгария	Baa2 Negative	Понижена перспектива

Резултатите за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service ESG (екологични, социални и управленски фактори) отразяват въздействието на съображенията за ESG върху рейтинга на емитента или негови трансакции. Резултатът се оценява по асиметрична петобална скала при която: 1 е положителна, 2 е от неутрална до ниска, 3 е умерено отрицателна, 4 е силно отрицателна и 5 е изключително силно отрицателна.

Дирекция „Анализи, жалби и реструктуриране“

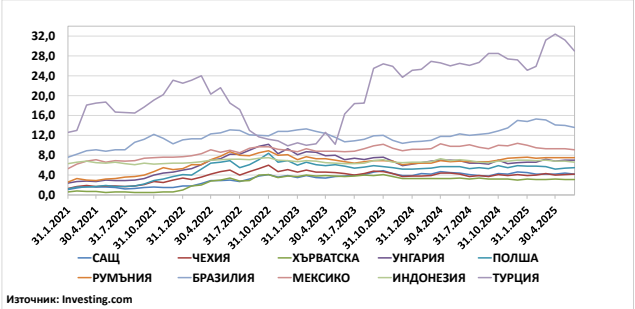
Резултати за кредитно въздействие (CIS) на Moody's Investors Service

Източник: Moody's

С най-високи положителни оценки (CIS-2) са САЩ, Чехия, Полша и Хърватия. С най-ниска отрицателна оценка (CIS-4) е Турция. Разгледаните държавни ценни книжа (ДЦК) се приемат за показател, отразяващ способността на държавите да привличат заемни средства на база степента на развитие на икономиките им и в зависимост от кредитния им рейтинг.

Графика 22. 10 год. ДЦК: САЩ, Чехия, Хърватска, Унгария, Полша, Румъния, Бразилия, Мексико, Индонезия, Турция

През м. юни 2025 г. лихвата по ДЦК на Бразилия се понижи до 13.6% спрямо 14% през м. май, а на Турция до 29% от 31.2%. За периода, промяната в доходността на унгарските ДЦК е -2.9%, а на турските ДЦК е -7.1%.

§ Използвани са статистически данни, налични до 17.7.2025 г. включително. Източници: ЕЦБ, tradingeconomics.com, investing.com, Bloomberg и др., включително актуализирани данни за предходни периоди.

*Към настоящия момент няма налични данни за БВП на разглежданите страни.